

UCHWAŁA Nr 107 RADY MINISTRÓW

z dnia 4 sierpnia 1978 r.

w sprawie specjalizacji indywidualnych gospodarstw rolnych i zespołów rolników oraz kooperacji w rolnictwie.

W celu zapewnienia warunków dalszego wzrostu produkcji rolnej w indywidualnych gospodarstwach rolnych w drodze organizowania i rozwoju różnych form specjalizacji produkcji rolnej oraz rozwoju kooperacji z jednostkami gospodarki uspołecznionej Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Za specjalistyczne gospodarstwo rolne uważa się gospodarstwo:

- 1) dla którego opracowano plan specjalistycznej produkcji rolnej, zwany dalej „planem”,
- 2) którego posiadacz dostarcza jednostkom gospodarki uspołecznionej na podstawie wieloletnich umów kontraktacji lub kooperacji produkty rolne z określonego kierunku specjalizacji w ilości wymienionej w załączniku nr 1 lub 2 do uchwały albo dostarczy je w tej ilości na podstawie zawartej umowy, w terminie określonym w planie.

§ 2. 1. Za zespół rolników indywidualnych, zwany dalej „zespołem”, uważa się zorganizowaną na zasadach spółki unormowanej przepisami Kodeksu cywilnego grupę co najmniej trzech rolników, którzy odpowiadają następującym warunkom:

- 1) są posiadaczami odrębnych gospodarstw lub nieruchomości rolnych,

- 2) zamieszkują w danej lub sąsiedniej miejscowości,
- 3) dochód uzyskany z pracy w rolnictwie stanowi dla nich główne źródło utrzymania,
- 4) będą osobiście pracować w zespole lub wraz z członkami rodziny,
- 5) spełniają warunki określone w § 1.

2. W razie zmniejszenia się liczby członków zespołu poniżej trzech, pozostali członkowie obowiązani są w terminie sześciu miesięcy do zawarcia umowy z innym rolnikiem o przystąpieniu do zespołu. W okresie tym zespół korzysta z uprawnień określonych w uchwale.

§ 3. 1. Naczelnik gminy prowadzi rejestr specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołów.

2. Posiadacz specjalistycznego gospodarstwa rolnego lub zespół, wpisany do rejestru, otrzymuje kartę gospodarstwa specjalistycznego, zwaną dalej „kartą”.

§ 4. 1. Jeżeli posiadacz specjalistycznego gospodarstwa rolnego przestanie spełniać warunki, o których mowa w § 1 pkt 2, a zespół przestanie spełniać warunki, o których mowa w § 2 ust. 1, naczelnik gminy skreśli to gospodarstwo z rejestru i unieważni kartę.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli niewykonanie umów kontraktacji lub kooperacji trwało nie dłużej niż przez dwa kolejne lata i nastąpiło na skutek okoliczności, za które posiadacz specjalistycznego gospodarstwa rolnego lub zespół nie ponoszą odpowiedzialności.

§ 5. 1. Plan powinien określać:

- 1) obszar gruntów specjalistycznego gospodarstwa rolnego albo obszar gruntów posiadanych przez członków zespołu oraz zasoby siły roboczej,
- 2) ilości produktów roślinnych lub zwierzęcych stanowiących przedmiot specjalizacji i terminy ich dostarczenia jednostkom gospodarki społecznej, z tym że planowane ilości nie mogą być mniejsze od określonych w załącznikach nr 1 i 2 do uchwały,
- 3) pokrycie potrzeb paszowych głównie z produkcji własnej, przy uwzględnieniu zakupu pasz treściwych od jednostek gospodarki społecznej według zasad określonych odrębnymi przepisami,
- 4) podstawowe środki produkcji, maszyny, urządzenia oraz materiały budowlane,
- 5) a w razie potrzeby — również budowę, adaptację lub modernizację obiektów służących do produkcji oraz plantacje trwałe.

2. Plan sporządza w porozumieniu z posiadaczem specjalistycznego gospodarstwa rolnego lub członkami zespołu instruktor gminnej służby rolnej albo służby specjalistycznej jednostek społecznej gospodarki rolnej lub pracownik innej jednostki gospodarki społecznej, zawierającej wieloletnie umowy kontraktacji lub kooperacji.

3. Plan zatwierdza naczelnik gminy po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego ośrodka postępu rolniczego.

§ 6. Przy ustalaniu ilości produktów określonych w załącznikach nr 1 i 2 do uchwały nie uwzględnia się w okresie pierwszych trzech lat obszaru gruntów rolnych, o który nastąpiło powiększenie gospodarstwa rolnego.

§ 7. 1. Naczelnik gminy zapewni posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych oraz zespołom zaopatrzenie w materiały i urządzenia inwestycyjne, korzystanie z usług produkcyjnych dla rolnictwa, transportowych, budowlano-montażowych oraz z pomocy instruktażowej, a także pierwszeństwo w nabywaniu lub wydzierżawianiu państwowych nieruchomości rolnych; w szczególności naczelnik gminy zapewni:

- 1) przygotowanie i realizację inwestycji budowlano-montażowych, w tym:
 - a) nieodpłatne otrzymanie dokumentacji typowej na budynki, adaptację tej dokumentacji do warunków i potrzeb gospodarstwa, dokumentacji na modernizację budynków lub remont kapitalny budynków oraz załatwienie formalności związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę,
 - b) możliwości zakupu materiałów budowlanych, elementów prefabrykowanych oraz montaż obiektów typowych, urządzeń i instalacji niezbędnych do produkcji, ciągników, maszyn rolniczych, urządzeń technicznych i środków transportowych oraz innych środków produkcji pochodzenia przemysłowego i rolniczego,
- 2) świadczenie przez jednostki gospodarki społecznej kompleksowych usług produkcyjnych,

- 3) korzystanie z bezpłatnego leczenia chorób wymienia i jałowoci krów oraz bezpłatnej profilaktyki weterynaryjnej w gospodarstwie lub zespole o kierunku specjalizacji w produkcji zwierzęcej,

- 4) uzyskiwanie pomocy instruktażowo-doradczej gminnej służby rolnej oraz jednostek gospodarki społecznej.

2. Wojewoda zapewni posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych oraz członkom zespołów:

- 1) pomoc instruktażowo-doradczą wojewódzkich ośrodków postępu rolniczego i pracowników terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego,
- 2) środki na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) i pkt 3.

3. Posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych oraz zespołom przysługuje pierwszeństwo w zawieraniu wieloletnich umów kontraktacji lub kooperacji z jednostkami gospodarki społecznej.

§ 8. Jednostki gospodarki społecznej zawierające wieloletnie umowy kontraktacji i kooperacji z posiadaczami specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołami powinny uwzględniać ilość produktów wynikającą z planu, o którym mowa w § 1, oraz zawiadamiać naczelników gmin o ilości produktów nabytych na podstawie tych umów w danym roku w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

§ 9. 1. Posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołom przysługuje pierwszeństwo w korzystaniu z pomocy kredytowej Państwa na cele inwestycyjne i produkcyjne.

2. Posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołom przysługuje z tytułu kosztów inwestycji związanych z produkcją rolą umorzenie:

- 1) kredytu inwestycyjnego,
- 2) podatku gruntowego pobieranego przy zastosowaniu stawek procentowych,
- 3) opłat melioracyjnej, elektryfikacyjnej i za budowę urządzeń zaopatrzenia w wodę, zwanych dalej „opłatami”,

według zasad określonych na podstawie odrębnych przepisów przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Przemysłu Spożywczego i Skupu.

3. Wysokość umorzenia kredytu inwestycyjnego, podatku i opłat w stosunku do kosztów inwestycji określa załącznik nr 3 do uchwały.

4. Do kosztów obiektów i urządzeń, o których mowa w załączniku nr 3 do uchwały, zalicza się również koszt urządzeń towarzyszących i technicznego wyposażenia wchodzącego w skład tych obiektów.

5. Wysokość umorzenia kredytu inwestycyjnego, podatku i opłat, o których mowa w załączniku nr 3 do uchwały, dla posiadaczy specjalistycznych indywidualnych gospodarstw rolnych zwiększa się o połowę, jeżeli posiadacz gospodarstwa o powierzchni do 10 ha powiększy jego obszar co najmniej o 40%, a gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha — co najmniej o 4 ha. W gospodarstwach rybackich powiększenie obszaru gospodarstwa dotyczy powiększenia powierzchni lustra wody.

6. Przepis ust. 5 nie dotyczy posiadaczy specjalistycznych gospodarstw rolnych o kierunku produkcji drobiarskiej i pszczelarskiej.

7. Umorzenie kredytu inwestycyjnego, podatku i opłat może nastąpić pod warunkiem wykorzystywania obiektów i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem.

8. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa w szczególnie uzasadnionych wypadkach może objąć umorzeniem kredyt inwestycyjny, podatek i opłaty z tytułu kosztów poniesionych na inne inwestycje niż określone w załączniku nr 3 do uchwały oraz określi zasady ich umarzania.

§ 10. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, niezależnie od pomocy, o której mowa w § 9, zapewni dodatkową pomoc finansową posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych oraz zespołom dokonującym nakładów inwestycyjnych ze środków własnych.

§ 11. Pomoc dla posiadaczy specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołów, o której mowa w § 9 i 10, nie może przekraczać 80% kosztów inwestycji.

§ 12. Przepisy § 9 stosuje się do posiadaczy gospodarstw rolnych nie uznanych za gospodarstwa specjalistyczne, którzy w poprzednim roku sprzedali jednostkom gospodarki uspołecznionej produkty rolne o wartości co najmniej 30 tys. zł z 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych.

§ 13. 1. Posiadaczom i nabywcom gospodarstw rolnych oraz zespołom przysługuje częściowe umorzenie:

- 1) kredytu na nabycie gruntów rolnych,
- 2) należności z tytułu nabycia gruntów rolnych Państwowego Funduszu Ziemi.

2. Wysokość umorzenia, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 90% wartości nabytych gruntów, ustalonej według cen i zasad stosowanych przy sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, uwzględniając wielkość gospodarstwa rolnego, określi tryb i zasady umarzania, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 14. Jednostki uspołecznionej gospodarki rolnej rozwijają z posiadaczami gospodarstw rolnych i zespołami współpracę, zwaną dalej „kooperacją”, w zakresie produkcji rolnej i inwestycji, usług i działalności socjalno-kulturalnej, a w szczególności:

- 1) współdziałają w rozwoju produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- 2) rozwijają usługi, zwłaszcza rolnicze, warsztatowe, transportowe i budowlano-montażowe,
- 3) zaopatrują kooperantów w kwalifikowany materiał siewny, zwierzęta, pasze treściwe oraz inne środki produkcji,
- 4) stosują ceny i dopłaty do cen obowiązujących jednostki gospodarki uspołecznionej prowadzące skup i kontraktację oraz świadczące usługi produkcyjne dla rolnictwa,
- 5) korzystają z dotacji określonych odrębnymi przepisami na pokrycie różnic cen produktów,
- 6) nabywają w przedsiębiorstwach nasiennych materiał siewny oraz zbywają go kooperantom po cenach hurtowych,

7) udostępniają rolnikom obiekty i urządzenia socjalno-kulturalne.

§ 15. 1. Kooperację prowadzi się na podstawie umów wieloletnich.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, należy w szczególności określić:

- 1) strony,
- 2) przedmiot umowy,
- 3) termin wykonania,
- 4) cenę i sposób zapłaty,
- 5) warunki i sposób zaopatrzenia w środki produkcji,
- 6) warunki wykonania umowy,
- 7) kary umowne za niewykonanie i nienależyte wykonanie umowy,
- 8) tryb, w jakim mogą być dokonane zmiany umowy.

§ 16. 1. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały zespoły rolników indywidualnych, spółki zagospodarowania wspólnot gruntowych i posiadacze specjalistycznych gospodarstw rolnych zachowują uprawnienia przysługujące im na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do posiadaczy gospodarstw rolnych nie uznanych za specjalistyczne, dostarczających jednostkom gospodarki uspołecznionej co najmniej 50% ilości produktów ustalonych dla gospodarstw specjalistycznych.

3. W stosunku do posiadaczy gospodarstw specjalistycznych w produkcji drobiarskiej i pszczelarskiej nie stosuje się przewidzianych w dotychczasowych przepisach podwyższonych stawek umorzenia z tytułu powiększenia obszaru gospodarstwa, chyba że powiększenie obszaru tych gospodarstw nastąpiło przed wejściem w życie niniejszej uchwały.

§ 17. Posiadaczom specjalistycznych gospodarstw rolnych, którzy otrzymali kartę przed dniem wejścia w życie uchwały i nie dostarczyli jednostkom gospodarki uspołecznionej produktów zwierzęcych w terminie i ilości określonych w planie, wojewoda może obniżyć określoną planem ilość produktów do ilości ustalonych w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 18. Ministrowie Przemysłu Spożywczego i Skupu oraz Przemysłu Lekkiego zapewnią udział służb surowcowych przedsiębiorstw zgrupowanych w podległych im centralach i zjednoczeniach w rozwijaniu produkcji w specjalistycznych gospodarstwach rolnych i zespołach.

§ 19. Minister Rolnictwa w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami uwzględni przy rozdziale środków produkcji potrzeby poszczególnych województw wynikające z możliwości rozwoju produkcji towarowej i koncentracji ziemi w specjalistycznych gospodarstwach rolnych i zespołach.

§ 20. Zaleca się Zarządowi Centralnego Związku Kółek Rolniczych rozszerzenie działalności organizatorskiej związków i zrzeszeń branżowych kółek rolniczych na rzecz rozwoju specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołów oraz zapewnienie ścisłej współpracy spółdzielni kółek rolniczych z posiadaczami specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołami, szczególnie w zakresie świadczenia usług kompleksowych.

§ 21. Zaleca się Zarządom Centralnego Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Centralnego Związku Kółek Rolniczych i Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” stosowanie przepisów uchwały przez zrzeszone w nich jednostki organizacyjne.

§ 22. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) naczelniku gminy — rozumie się przez to również inny terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego,

- 2) wojewodzie — rozumie się przez to również prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego.

§ 23. Traci moc uchwała nr 11 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1976 r. w sprawie rozwoju zespołów rolników, specjalizacji i kooperacji w rolnictwie (Monitor Polski Nr 11, poz. 53 i Nr 33, poz. 143).

§ 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 1978 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

Załączniki do uchwały nr 107 Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1978 r. (poz. 108).

Załącznik nr 1

Minimum produktów roślinnych i powierzchni zasiewów dla specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołów.

Lp.	Kierunek specjalizacji	Ilość ziemiopłodów dostarczonych jednostkom gospodarki uspołecznionej lub powierzchnia upraw objęta umowami o ich dostarczenie			
		w q z 1 ha przeliczeniowego gruntu ornych	w % powierzchni zasiewów	przypadająca na gospodarstwo indywidualne	przypadająca na zespół rolników
1	2	3	4	5	6
1	Rośliny zbożowe, oleiste, strączkowe jadalne (poszczególne gatunki albo razem)	15	—	120 q	360 q
2	Ziemniaki:				
	a) przemysłowe	42	—	300 q	900 q
	b) jadalne	36	—	200 q	600 q
	c) jadalne wczesne albo specjalne	20	—	100 q	300 q
	d) sadzeniaki	22	—	150 q	450 q
3	Buraki cukrowe albo cykorja	45	—	600 q	1800 q
4	Tytoń albo rośliny włókniste, albo zioła	—	15	0,80 ha	2,50 ha
5	Chmiel albo wiklina	—	15	1,50 ha	4,00 ha
6	Nasiona rolnicze	—	20	2,00 ha	6,00 ha
7	Nasiona ogrodnicze albo materiał szkółkarski	—	13	0,50 ha	2,00 ha
8	Owoce jagodowe albo pestkowe	—	30	1,00 ha	3,00 ha
9	Owoce siarkowe	—	50	3,00 ha	10,00 ha
10	Warzywa gruntowe	—	30	2,00 ha	6,00 ha
11	Warzywa i owoce — łączna powierzchnia ich uprawy	—	60	2,00 ha	6,00 ha
12	Warzywa przyspieszone z wysokich tuneli foliowych	—	—	1000 m ² 70 q	2500 m ² 175 q
13	Warzywa szklarniowe	—	—	600 m ² 70 q	1800 m ² 220 q
14	Pieczarki	—	—	400 m ² 80 q	1000 m ² 200 q

Minimum produktów zwierzęcych dla specjalistycznych gospodarstw rolnych i zespołów.

Lp.	Kierunek specjalizacji	Ilość produktów dostarczonych jednostkom gospodarki uspołecznionej w ciągu roku		
		z 1 ha użytków rolnych	ogólna	
			z gospodarstwa	z zespołu
1	Bydło mleczne — mleko	3.000 l	18.000 l	60.000 l
2	Bydło mleczne — mleko	2.500 l	15.000 l	45.000 l
	i młode bydło rzeźne	250 kg	1.500 kg	4.500 kg
3	Młode bydło rzeźne	1.000 kg	6.000 kg	20.000 kg
4	Trzoda chlewna	800 kg	4.000 kg	12.000 kg
5	Owce: wełna	35 kg	210 kg	630 kg
	żywiec	250 kg	1.500 kg	4.500 kg
6	Produkcja drobiarska:			
	— kurczęta rzeźne	—	60.000 kg	180.000 kg
	— kaczki rzeźne	—	30.000 kg	90.000 kg
	— indyki rzeźne	—	20.000 kg	60.000 kg
	— gęsi rzeźne	—	6.000 kg	18.000 kg
— jaja spożywcze	—	18.000 kg	80.000 kg	
7	Pasieki: liczba pni pszczołach	—	30 szt.	100 szt.
	towarowa produkcja miodu	—	300 kg	1.000 kg
8	Towarowa produkcja z 1 ha lustra wody:			
	Ryby: — ryby konsumpcyjne		300 kg	400 kg
	— narybek i kroczi		250 kg	300 kg
	— ryby konsumpcyjne i materiał zarybieniowy		300 kg	400 kg

Uwaga 1: Dla rejonu zachowawczego polskiego bydła czerwonego w województwie nowosądeckim ilość produktów w skali rocznej bydła mlecznego, bydła mlecznego i młodego bydła rzeźnego oraz młodego bydła rzeźnego obniża się o 20%.

Uwaga 2: Przy kierunku specjalizacji—bydło mleczne i młode bydło rzeźne (lp. 2) może być stosowane przeliczenie mleka na żywca i żywca na mleko w relacji 6 l mleka = 1 kg żywca; odchylenia od ustalonych kryteriów nie mogą przekraczać 20%.
Przy kierunku specjalizacji — owce (lp. 5) może być stosowane przeliczenie wełny na żywca i żywca na wełnę w relacji 0,1 kg wełny = 1 kg żywca.

Uwaga 3: Ilość produktów dla kierunków specjalizacji określonych pod lp. 1 do 5 oblicza się, mnożąc ustaloną w tabeli ilość produktów dostarczonych w skali rocznej z 1 ha użytków rolnych i z gospodarstwa lub zespołu rolników przez ustalony dla danego gospodarstwa lub zespołu rolników wskaźnik wynikający z podzielenia liczby hektarów przeliczeniowych użytków rolnych przez liczbę hektarów fizycznych użytków rolnych, przy czym liczbę hektarów przeliczeniowych ustala się według następujących wskaźników:

Grunty orne		Użytki zielone	
Klasa gleby	wskaźnik bonitacji	Klasa gleby	wskaźnik bonitacji
I	1,8	I	1,8
II	1,6	II	1,6
IIIa	1,25	—	—
IIIb	1,15	III	1,2
IVa	1,05	—	—
IVb	0,95	IV	1,0
V	0,8	—	—
VI	0,5	V	0,8
		VI	0,5

Wskaźnik 1,25 stanowi górną granicę przy przeliczeniu i stosuje się go również do gospodarstw i zespołów rolników, w których przeciętny wskaźnik bonitacji użytków rolnych jest większy od 1,25.

Uwaga 4: Zaliczenie ferm hodowlanych drobiu do gospodarstw specjalistycznych następuje na podstawie odrębnych kryteriów.

Wysokość umorzenia kredytów inwestycyjnych i opłat w stosunku do kosztów inwestycji.

Tytuł poniesionych kosztów	Wysokość umorzenia		
	Zespołom	Posiadaczom gospodarstw rolnych	
		specjalistycznych	nie uznanych za specjalistyczne gospodarstwa rolne
1	2	3	4
1) budowa, adaptacja, remont kapitalny lub nabycie budynków inwentarskich dla krów mlecznych	65% kosztów	50% kosztów	30% kosztów
2) budowa, adaptacja, remont kapitalny lub nabycie budynków inwentarskich dla pozostałego bydła, trzody chlewnej, owiec, a ponadto pasiek pszczelich, stawów i towarzyszących urządzeń rybackich	55% kosztów	35% kosztów	20% kosztów
3) budowa, remont kapitalny lub nabycie obiektów związanych z produkcją, przerobem i konserwacją pasz	70% kosztów	50% kosztów	30% kosztów
4) budowa urządzeń melioracyjnych, zaopatrzenia w wodę, budowa, rozbudowa, modernizacja, nabycie i montaż urządzeń elektryfikacyjnych oraz urządzeń nawadniających	50% kosztów	25% kosztów	15% kosztów
5) budowa, remont kapitalny lub nabycie przechowalni produktów rolniczych, sortowni i czyszczalni, suszarni, a także trwałych konstrukcji plantacji chmielu oraz nasadzeń drzew owocowych	45% kosztów	20% kosztów	— /
6) budowa, remont kapitalny lub nabycie budynków: a) dla drobiu, z wyjątkiem brojlerów b) do produkcji brojlerów	45% kosztów 45% kosztów	25% kosztów —	10% kosztów —